Vergeet alles wat je ouders je hebben geleerd.

Regels zijn er om te breken.

DE GEVAARLIJKSTE OPPAS VAN HET HEELAL

Matt Lieberman

I

Het gesprek

'Waarom denk jij dat je in aanmerking komt voor het Valedictus College voor Begaafde Individuen?'

Op deze vraag was Victoria werkelijk tot in de puntjes voorbereid. Ze had haar keurige blouse en grijze vest aan, en er stak geen enkel los plukje uit haar halflange, gevlochten haar. Waarom zou ze níét in aanmerking komen? In de afgelopen drie jaar op de basisschool had ze alleen maar hoge cijfers gescoord, liep ze ver voor met rekenen, was aanvoerder van het schaakteam en voorzitter van de leerlingenraad. Ook was Victoria directeur van twee kleine, maar succesvolle bedrijven. Ze had een, door leerlingen gerund, adviesbureau opgericht voor middelbare scholen die hun eigen leerlingen beter wilden laten presteren, en ze had de app Dader-Alarm gebouwd. Die app signaleerde vandalisme en overtredingen op basis van openbare beveiligingsbeelden en maakte er automatisch melding van bij de juiste instanties.

En als dat allemaal nog niet genoeg was om met een studiebeurs toegelaten te worden op de middelbare school van haar dromen werkte Victoria in het weekend als vrijwilliger bij een maaltijdbezorgdienst voor ouderen, en leerde ze zichzelf in haar vrije tijd drie vreemde talen aan: Spaans, Mandarijn en Latijn. De vraag was niet of Victoria Staal geschikt was voor het Valedictus, zei ze tegen de vragensteller, maar of het Valedictus geschikt was voor haar.

Victoria leunde achterover in haar stoel en wachtte op antwoord, beheerst en zelfverzekerd. Ze glimlachte en maakte wat notities. De truc was om gedreven, maar niet té gedreven over

te komen. Klaargestoomd, maar ontspannen. De man tegenover haar staarde haar uitdrukkingsloos aan, zette zijn bril recht en ging door met de volgende vraag.

'Je moeder is een bekende figuur die onderwerp van discussie is,' zei hij, met zichtbaar ongemak. 'Hoe zou zij het vinden als jij hier op school komt?'

Victoria wist dat deze vraag zou komen. Ze had er tientallen keren op geoefend, maar was er nog altijd niet klaar voor. De tranen schoten haar direct in de ogen, een dun laagje koud zweet verscheen op haar voorhoofd en ze schoof opgelaten heen en weer op haar stoel. Victoria wist zeker dat de vragensteller niet kon zien dat ze zich geen raad wist, maar dat maakte niet uit. Deze onrust kon iedereen van kilometers afstand ruiken. In een toelatingsgesprek zoals dit moest je zelfvertrouwen uitstralen, anders kon je net zo goed thuisblijven.

Wat moest ze hierop antwoorden?

In gedachten nam ze haar kaartjes met oefenvragen door, maar ze kon niet op het antwoord komen dat ze uit haar hoofd had geleerd. Victoria stotterde. Ze wilde het gesprek een andere kant op sturen.

KLABAM! SPLET! Voordat ze kon antwoorden hoorde Victoria een kabaal van jewelste in de gang, gevolgd door opgewonden geschreeuw. Ze probeerde onverstoord door te gaan met misschien wel het belangrijkste gesprek van haar leven, maar het was al te laat. Dit had geen zin meer. Gefrustreerd reikte Victoria naar de computer en zette de video stil.

Gelukkig was dit niet het echte toelatingsgesprek voor het Valedictus, maar een oefensessie. Een paar weken geleden had Victoria een filmpje gemaakt van haar decaan terwijl hij de vragen stelde, zodat ze zich optimaal kon voorbereiden. Het echte gesprek zou over twee dagen plaatsvinden. Nog twee dagen tot de belangrijkste twintig minuten van haar leven, en ze was er niet klaar voor. Dit was prutswerk.

Victoria klapte haar laptop dicht en keek naar de posters met inspirerende teksten die ze in haar slaapkamer had opgehangen. Op elke poster stond een citaat uit haar favoriete zelfhulpboek,

het immens populaire *Wees het VOORBEELD*. De posters waren versierd met afbeeldingen van vrolijke dolfijnen en vrouwen die yoga deden op een bergtop. Op de een stond: EEN TE GOEDE VOORBEREIDING BESTAAT NIET. En een andere leerzame parel waar ze bij zwoer, was: ROUTINES LATEN JE HELDER DENKEN. Maar Victoria koos een ander citaat als haar mantra van deze dag. 'Voorbeeld zeven: wees zelf de ouder die je nodig hebt.'

Ze ademde diep in en probeerde zich te concentreren, maar de herrie beneden werd nu overstemd door een gierend alarm.

IEIEIEIEIEIEIEieieieieie.

'Wat nu weer?'

Victoria wist meteen wie de oorzaak van het tumult was. Ze duwde haastig haar beugel in haar mond, schoof haar laptop in haar rugzak en beende de trap af om het zoveelste brandje te blussen.

2

Ontbijt

Dit keer was er écht brand. Het rookalarm ging gillend af doordat er vlammen uit een koekenpan op het fornuis sloegen. Haar broertje Ollie lag plat op zijn rug naast een omgevallen krukje, met een laag pannenkoekenbeslag over zich heen.

'Victoria! Brand!' riep hij, om haar te waarschuwen voor het vuur dat richting de afzuigkap kroop.

Zonder iets te zeggen griste ze de brandblusser uit het kastje en spoot drie snelle stralen op de pan. Toen zette ze alle ramen van de keuken open en wapperde de rook met een vaatdoek naar buiten. Na een paar tellen hield het krijsende alarm op en kon ze haar eigen gedachten weer horen, maar daar zat geen enkel vriendelijk woord voor haar broertje bij.

'Ik heb ontbijt voor je gemaakt,' zei Ollie, doelend op de vijf verkoolde ronde plakken op het fornuis.

'Ja, Ollie, dat zie ik,' zei ze, terwijl ze in haar neusbrug kneep om een opkomende hoofdpijn tegen te houden. 'Mag ik weten waaróm?'

'Voorbeeld negen: leer elke week één nieuw ding,' zei Ollie. 'Of is dat Voorbeeld vier?'

'Het is Voorbeeld twaalf. Maar in jouw geval is alles met vuur, scherpe voorwerpen of bewegende voertuigen verboden.'

Victoria's broertje was een wandelende ramp. Ook al bedoelde hij het goed, hij liet altijd en overal een spoor van vernieling achter. Wat hij ook deed of waar hij ook was, Ollie was een ongeluksmagneet. Als je ook maar één tel niet oplette, kwam hij geheid ergens klem te zitten, sloopte hij iets, of werd hij gebeten.

'Ik ben geen baby.' Met een pissige blik maakte Ollie zijn kniebrace vast, die was losgeraakt toen hij viel.

Haar broertje was een jaar eerder aangereden door een vrachtwagen en zwaargewond geraakt aan zijn linkerbeen. Het ongeluk had het einde betekend van zijn veelbelovende voetbalcarrière. Bovendien had het tot gevolg gehad dat de rest van het gezin hem geen moment meer uit het oog durfde te verliezen.

'Ik kan dit soort dingen heus wel zelf,' protesteerde Ollie.

'O, is dat zo?' reageerde Victoria, terwijl ze hem overeind hielp. Ze legde het smeulende fornuisrooster, dat droop van het blusschuim, in de gootsteen. 'Heb je je bed opgemaakt? Of je kamer opgeruimd?'

Ollie staarde haar onbewogen aan. 'Nog niet.'

Victoria had de mazzel dat hun vader zó'n diepe slaper was dat hij nog niet wakker zou worden van een kanon, dus ze hoopte dat ze genoeg tijd had om de sporen uit te wissen voordat hij beneden kwam. Ze veegde het pannenkoekenbeslag van de keukenkastjes en probeerde met een schuursponsje de roetvlekken van de afzuigkap af te boenen. Victoria raakte enorm onrustig van rommel in huis, of van dingen die niet op hun plek stonden. Zelfs het allerkleinste stofdeeltje irriteerde haar mateloos.

'Je hebt toch op z'n minst je tanden wel gepoetst?' vroeg ze aan haar broertje, terwijl ze het favoriete glazen aapje van haar moeder een plekje vooraan op het plankje gaf. 'Je haar gekamd? Je leguaan gevoerd? Iets van huiswerk gemaakt?'

'Hallo, je bent m'n moeder niet,' mopperde hij.

'O, dat hoef je me niet te vertellen, hoor,' antwoordde Victoria. 'Maar iemand moet toch een béétje een normaal mens van je maken.'

'Ik ben geen rotkind,' zei Ollie. Er welden tranen op in zijn ogen.

Victoria wist dat haar mening over Ollie heel belangrijk voor hem was, ook al haalde hij de gekste fratsen uit. En ze was ervan overtuigd dat hij zijn leven de goede kant op zou kunnen sturen, als hij zijn hoofd er maar bij hield.

'Dat is ook zo,' zei ze, nu op vriendelijkere toon. 'Maar je moet

echt iets doen aan je basisvaardigheden. Hoe denk je toegelaten te worden op het Valedictus als je nog steeds vergeet om je bed op te maken?'

'Ik wil niet naar die school voor opscheppers,' zei Ollie verontwaardigd.

'Ik doe alsof ik dat niet heb gehoord,' antwoordde Victoria, en ze veegde met een doekje het beslag van zijn gezicht. 'Zodra ik de beurs heb gekregen, kan ik een goed woordje voor je doen bij de toelatingscommissie, maar we hebben het wel over het Valedictus. Meer dan mijn best kan ik niet doen.'

3

Uit de brand geholpen

Voordat ze de ravage in de keuken had weggewerkt, hoorde Victoria haar vader David de trap af komen. Ze schoof de rest van het mislukte ontbijt onder het gootsteenkastje en probeerde zich te herpakken.

'Ik regel dit wel met pap,' instrueerde ze Ollie.

'Wat wil je regelen?' vroeg David, die de keuken binnenliep met zijn blik op het beeldscherm van zijn telefoon geplakt.

'Dat je ontspannen naar je werk kunt gaan,' antwoordde Victoria opgewekt, terwijl ze koffie voor hem inschonk in een thermosbeker. 'Vergeet je laptop en sleutels niet.' Ze gaf de spullen aan haar warrige vader. 'En je jasje zit binnenstebuiten…'

'Ach, moet je nou toch kijken,' zei David. Hij keerde zijn jasje om, terwijl Victoria zijn verkeerd gestrikte stropdas opnieuw knoopte.

'Ik ben hier de ouder.' Hij zuchtte, duidelijk teleurgesteld in zichzelf. 'Ik hoor jóúw stropdas opnieuw te doen. Of nee… Je begrijpt wat ik bedoel.'

'Je doet al zo veel voor ons,' zei Victoria, en ze leidde haar vader via de keukendeur naar buiten. 'Heel veel plezier op je werk, pap! Lekker aan de slag met die jaarcijfers. Maak je geen zorgen om ons.' Net toen ze dacht dat ze er goed van af waren gekomen, bleef David stokstijf op de drempel staan.

'Wacht eens… Waarom ruikt het hier naar rook?' vroeg hij met opengesperde ogen.

'Ik ruik geen rook. Ruik jij iets, Ollie?' vroeg Victoria, overdreven snuivend.

'Nee, hoor! Niks,' beaamde haar broertje. 'Misschien is het je aftershave.'

'Nee, het ruikt hier echt naar rook,' hield David vol. Toen viel zijn oog op een verkoolde pannenkoek op de grond. 'Met een vleugje aangebrand pannenkoekenbeslag.'

Victoria kromp even ineen en gaf zichzelf stilletjes op haar kop omdat ze die ene pestpannenkoek over het hoofd had gezien. 'O ja. Er was een piepklein beetje brand,' gaf ze toe. 'Maar zoals je ziet heb ik alles onder controle.'

'Volgens mij heb je het helemaal niet onder controle,' zei David, die een smeulende plek op het houten plafond ontdekte en die doofde met een korte straal van de brandblusser, die nog op het aanrecht stond. Toen hij zijn hoofd onder de afzuigkap stak om hem te inspecteren viel er een dikke klodder aangekoekt beslag in zijn gezicht.

'Zij kon er niets aan doen, pap!' gilde Ollie op dramatische toon, en hij sloeg zijn armen om Davids middel. 'Ik weet dat ik het fornuis niet mocht gebruiken. Ik wilde gewoon een bijdrage leveren aan het huishouden om mijn basisvaardigheden te ontwikkelen en later goed mee te kunnen komen in de maatschappij!'

'Ik zal ervoor zorgen dat het niet weer gebeurt,' zei Victoria gehaast. 'Ik zal Ollie voortaan vóór mijn ochtendmeditatie wakker maken en helpen met ontbijten. Dan controleer ik mijn huiswerk in de bus naar school.'

David hoorde haar oplossing aan met een tweede diepe zucht. 'Het is mijn verantwoordelijkheid om jullie 's ochtends uit bed te halen, ontbijt te maken en te zorgen dat het huis niet afbrandt,' zei hij. Hij trok onwillekeurig met zijn schouder en ging aan tafel zitten. Victoria zag aan haar vaders gezicht dat het hem voor de zoveelste keer te veel werd. 'Dit is al het tweede ongeluk in één maand.'

'Ja, maar nu weet ik dat ik niet naar buiten moet gaan als de kraan van het bad nog loopt en ik vlak daarvoor iets in het afvoerputje heb gepropt,' verdedigde Ollie zich bedeesd.

'Het gaat niet om wat jij hebt gedaan, Ol. Ik was degene die jullie vorige week te laat ophaalde van school. Ik was degene

die vergat de uitnodigingen voor jullie verjaardagspartijtjes te versturen. Ik heb de wasmachine in geen weken aangeraakt en de koelkast ligt vol bedorven eten. Ik ben een slechte vader voor jullie.'

'Het is allemaal onbelangrijk,' zei Victoria, terwijl ze hem zachtjes op zijn rug klopte. 'En de oplossing voor al deze problemen staat glashelder beschreven in een handig boekje, namelijk *Wees het VOORBEELD*,' voegde ze eraan toe alsof ze een reclamespotje insprak.

'Ik heb dat boek al tien keer gelezen en voel me radelozer dan ooit tevoren,' bekende David. 'Ik weet niet waar ik mee bezig ben, en jullie twee lijden eronder. Ik heb dit al veel te lang uitgesteld. Het wordt tijd dat ik een oppas aanneem om fatsoenlijk voor jullie te zorgen.'

De kinderen reageerden op zijn plan alsof ze levenslang werden opgesloten in een Russisch strafkamp zonder wifi en streaming-tv.

'Wát? Dat is het slechtste idee dat ik ooit heb gehoord!' riep Victoria uit. 'We hebben geen oppas nodig.'

'Inderdaad! Ik zit er niet op te wachten dat een of ander mens me bij het minste of geringste een speen in mijn mond stopt!' viel Ollie haar bij. 'Dat is trouwens slecht voor je tanden!'

'Dat bedoel ik helemaal niet. Ik heb het over een volwassene die hier in huis een handje komt helpen. Iemand die voorkomt dat de boel afbrandt als ik aan het werk ben en zorgt dat jullie heelhuids de dag doorkomen.'

'Ik word één keer aangereden, en ze houden er nooit meer over op,' mompelde Ollie voor zich uit.

'Zoals ik dus zei,' ging David verder, 'ben ik de laatste tijd niet op mijn best als vader. Ik krijg het niet eens voor elkaar om met een goed gestrikte stropdas naar mijn werk te gaan…'

'Ik beloof je dat Ollie zich voortaan zal gedragen,' hield Victoria vol om de situatie te redden. 'Ik zal er persoonlijk voor zorgen.'

David glimlachte liefdevol naar haar. 'Ik vind het geweldig dat je zo goed voor je broertje zorgt, Vic,' antwoordde hij. 'Maar Ollie is niet jouw verantwoordelijkheid.'

'Ik doe het graag,' zei ze. 'Zo kan ik mijn Voorbeelden goed oefenen.'

Davids schouder schoot omhoog tot aan zijn oor, zoals altijd wanneer hij gestrest raakte. 'Dat boek is geschreven voor ouders. Jij bent nog een kind. Jij hoort kinderdingen te doen.'

'Ik ben bijna dertien.' Het laatste wat Victoria wilde was dat er een onbekende in huis kwam die alles overhoop zou halen en idiote opvoedkundige regels op haar en Ollie zou loslaten.

'Op mijn werk is het een gekkenhuis,' zei David. Hij tuurde naar de stortvloed aan appjes van collega's die op zijn telefoon binnenkwam. 'Mijn baas eist dat ik een grote, rijke klant binnenhaal, en dat betekent overwerk. Ook in het weekend –'

'Maar je weet toch dat er zaterdag iemand langskomt van het Valedictus voor mijn toelatingsgesprek?' onderbrak Victoria hem, in blinde paniek. 'Dat is al over twee dagen, en er móét een ouder bij aanwezig zijn. Ik heb meerdere herinneringen in je agenda gezet.'

'Ik ben erbij,' verzekerde David haar met een serieuze blik. 'Het Valedictus is een fantastische school en ik weet zeker dat je wordt toegelaten, maar voor de duidelijkheid: zelfs als je een beurs krijgt, wordt het een hele toer om het schoolgeld bij elkaar te krijgen. Ik heb de rekensom al gemaakt.'

Victoria wist dat haar vader gelijk had. Hij was tenslotte een briljante boekhouder. 'Daar maak ik me geen zorgen over,' antwoordde ze. 'Als het zover is, verzin ik er wel wat op.'

'Daar twijfel ik niet aan.' Hij glimlachte. 'Als iemand dat kan, ben jij het wel.'

'Dank je, pap. En ik denk dat je jezelf iets meer tijd moet geven voordat je overhaaste beslissingen neemt,' zei Victoria. Ze zette haar schattigste gezicht op. 'Ik beloof je: als er iets ergs gebeurt, al is het maar een piepklein ongelukje, dan neem ik persoonlijk een oppas aan.'

David haalde zijn hand door zijn bruine haar, dat al dunner werd. Zijn schouder verkrampte weer. 'Goed dan,' antwoordde hij. 'Maar als het me niet lukt om het huishouden op orde te krijgen… dan staat er direct een oppas op de stoep.'

4

Het voorbeeldige kind

'Ik was een verschrikkelijk slechte moeder…'

Met die woorden opende Victoria's moeder, Anna Zarathustra Staal, elk interview en elke lezing. Victoria had het verhaal tientallen keren aangehoord vanaf de achterste rij in de zalen waar haar moeder sprak, en ze kende het van voor tot achter uit haar hoofd. Hierna vertelde Anna altijd dat haar kinderen vergroeid waren met hun schermpjes en alleen maar ongezonde dingen aten. Ze sliepen slecht, en leerden weinig op school. Adviezen van experts, leerkrachten en kindertherapeuten: niets hielp en het voelde alsof ze Victoria en Ollie aan hun lot overliet. Anna was antropoloog, geen opvoedgoeroe. Maar nadat ze alles had geprobeerd, besloot ze ten einde raad haar eigen vakkennis op haar gezin toe te passen.

Victoria's moeder deed namelijk onderzoek naar de manier waarop kinderen in de loop van de eeuwen waren opgevoed. Van babyverzorging op het oude Cyprus tot het onderwijs in het eerste millennium voor Christus tijdens de Chinese Zhou-dynastie: ze dook in de wereld van het leerzame speelgoed en gezonde babyvoeding, en bracht zelfs een maand door in het oerwoud van Rwanda om het familieleven van berggorilla's te bestuderen. Binnen een paar maanden was Anna een wandelende encyclopedie geworden van alle opvoedkundige tips en trucs die ooit ter wereld waren gebruikt, en bundelde ze de belangrijkste regels in één dikke gids. Het boek was getiteld *Wees het VOORBEELD*, wat een afkorting was van Volmaakt Opgroeien: Opvoedkundige Regels ter Bevordering van een Excellerend en Eerzaam Leven.

Victoria en Ollie werden de twee allereerste proefpersonen op wie Anna haar nieuwe opvoedmethode uitprobeerde. De resultaten waren ongelooflijk.

Nadat hun moeder het Voorbeeld-systeem had ingevoerd – de kinderen kregen andere dingen te eten, Anna paste een nieuw slaapritme op hen toe, en zelfs hun kamers werden omgebouwd – merkten Victoria en Ollie dat ze zich langer konden concentreren, twee keer zo veel energie hadden en zin kregen om nieuwe dingen te leren. Victoria had tot dan toe moeite gehad met de lesstof in groep drie, maar eindigde het jaar als beste van de klas. Ze stortte zich op allerlei verschillende hobby's en werd er ook nog eens heel goed in. Ollie veranderde van een kluns in een getalenteerde sporter. Hij was de beste voetballer van de provincie en het populairste kind op school. Hij was grappig en charmant en verdiende onvoorstelbaar veel geld door video's van zichzelf online te zetten waarin hij allerlei *trick shots* voordeed.

Toen het nieuws over de fantastische ontwikkeling van deze kinderen zich verspreidde, werd *Wees het VOORBEELD* een doorslaand succes. Victoria's moeder groeide razendsnel uit tot dé expert in opvoeden. Elk tijdschrift, elke ochtendshow, elk congres wilde haar hebben. Haar vader zegde zijn baan als boekhouder op om haar zaken te beheren, want haar bedrijf groeide enorm. Al snel hadden ze in tientallen steden Voorbeeld-studiecentra opgericht.

Niet alleen het leven van Victoria en Ollie was compleet veranderd, Victoria merkte ook dat Voorbeeld-technieken een wonderbaarlijk effect hadden op Anna zelf. Ze veranderde van een wanhopige vrouw die dagenlang chagrijnig in bed lag in een betrokken moeder. Ze werd een steunpilaar voor de kinderen; ze konden erop rekenen dat Anna hen hielp bij elk probleem. Anna realiseerde zich dat de wereld één groot avontuur was en streefde ernaar om elke dag samen iets nieuws te ontdekken. Ze organiseerde speurtochten voor haar kinderen en speelde verstopspelletjes met hen waarbij het speelveld zich uitstrekte over het hele dorp.

Anna en David Staal losten al hun schulden af en kochten een droomhuis. In een mooie woonwijk, op de hoek van haar favoriete straat, creëerde Anna hun eigen sprookje. Victoria mocht haar moeder zelfs helpen bij het ontwerpen van het huis: ze tekende bouwplannen en bedacht de inrichting van de kamers. Haar moeder richtte een bibliotheek in, een meditatieruimte, en zelfs een muziekkamer waar ze uren achter elkaar ongestoord pianospeelde. Ze maakte van de achtertuin een plek die tegelijk de fantasie stimuleerde en rust bracht. In een kleine kamer boven de garage richtte Anna haar eigen kantoor in, dat inmiddels diende als het Voorbeeld-hoofdkwartier. Victoria bracht er uren door, stilletjes luisterend terwijl haar moeder online opvoedcursussen gaf.

Het gezin beleefde een heerlijke periode. Ze maakten de ene mooie reis na de andere. Victoria ontmoette talloze mensen die dankzij Anna's boek een beter leven hadden gekregen. Victoria voelde zich het gelukkigste meisje op aarde. Haar leven was perfect…

… totdat ze alles verpestte.

5

De vreemdeling

Victoria had het niet met opzet gedaan. Het gebeurde gewoon. Op een avond, bijna precies een jaar geleden, was ze haar kamer aan het opruimen en woordjes aan het leren voor een toets toen ze buiten vreemd gefluit hoorde. Ze wilde het negeren, maar toch werd ze naar het raam getrokken. Victoria schoof de gordijnen opzij, tuurde de straat in en zag een geheimzinnige figuur onder een lantaarnpaal staan.

Het was een vrouw met een strohoed op en een cape om. Ze had een paraplu in haar hand, hoewel het in dagen niet geregend had. Victoria kon haar gezicht niet zien, maar op een of andere manier kon ze haar ogen niet van de vreemdeling afhouden. Misschien was het het melodietje… Victoria was in de greep geraakt van het hypnotiserende, betoverende deuntje dat de vrouw aan het fluiten was. Toen keek de mysterieuze vrouw op naar haar raam en gebaarde met één vinger om naar buiten te komen.

Victoria was natuurlijk een braaf kind. Een door en door braaf kind. Nooit ofte nimmer was ze ongehoorzaam. En als er één ding is dat elk braaf kind weet, is het dat je 's avonds laat niet naar buiten mag zonder toestemming van je ouders. Ook al stond dit niet letterlijk als Voorbeeld in het boek van haar moeder, het wás gewoon zo, en dat wist Victoria.

Al sinds het begin van de mensheid houden alle brave kinderen, uit welk land of welke cultuur dan ook, zich bovendien aan de belangrijkste regel van allemaal: nóóit met vreemden praten. Zeker niet met vreemden die in het donker rare me-

lodietjes staan te neuriën onder een straatlantaarn. Natuurlijk niet. Natúúrlijk niet!

Maar die avond had Victoria om een of andere reden niet naar haar gezonde verstand geluisterd. Ze was simpelweg zichzelf niet geweest, waardoor ze om onverklaarbare reden naar buiten was gegaan om te zien wat dit te betekenen had. Ze herinnerde zich nog dat ze met zichzelf had afgesproken niet met de vreemdeling te praten. Ze wilde alleen weten of ze de politie moest bellen. Nu haar moeder beroemd was geworden, waren er heel wat gekkies die de raarste en schokkendste dingen uithaalden om Anna's aandacht te trekken.

Victoria herinnerde zich weinig van wat er was gebeurd nadat ze naar buiten was gegaan. Het was donker en de lantaarnpaal knipperde, waardoor het moeilijk was om de figuur te onderscheiden. Victoria riep naar de vrouw of ze hulp nodig had, maar ze kreeg geen antwoord. Tegen beter weten in stak ze over om de vrouw beter te kunnen bekijken, maar voordat ze het besefte, was Ollie achter haar aan naar buiten gehold. Victoria schreeuwde tegen hem dat hij terug naar binnen moest, maar hij luisterde niet. Haar broertje kon toen nog heel hard rennen, en voordat ze het wist, sprintte Ollie over straat. Hij had de vrachtwagen niet zien aankomen, en in één klap was hun hele leven veranderd.

Zijn been was er het ergst aan toe. De artsen moesten hem meerdere keren opereren en plaatsten 39 platen en pinnen in zijn been. Victoria en haar ouders bleven bij hem in het ziekenhuis tot de artsen vonden dat hij voldoende hersteld was om naar huis te gaan. Maar niemand van het gezin was voorbereid geweest op het tumult dat volgde.

Victoria herinnerde zich dat ze werden belaagd door een horde verslaggevers toen ze het ziekenhuis verlieten. Er ratelden tientallen fotocamera's terwijl ze Ollie in een rolstoel naar de auto duwden. De zoon van Anna Staal, de koningin van de opvoedadviezen, was aangereden. Haar kinderen, die groot op de voorkant van haar boek stonden, bleken geen perfecte engeltjes te zijn, zoals ze had beweerd. Haar dochter was 's avonds laat naar buiten gegaan, haar zoon had niet goed uitgekeken bij het

oversteken. Voor een zogenaamde voorbeeld-ouder was dit geen goed nieuws.

Victoria zou de paniek in de ogen van haar moeder die dag nooit vergeten. Anna, die normaal gesproken makkelijk en graag praatte, kon geen woord uitbrengen, zelfs niet toen de microfoons onder haar neus werden geduwd. Binnen een week was haar moeder, die haar internationale bedrijf had gebouwd op het goede gedrag van haar eigen kinderen, ontmaskerd als een bedrieger, een mislukkeling. Het gezin keerde verslagen terug naar huis. Elke maaltijd verliep in stilte, en ze leerden Ollie lopen met de brace om zijn been.

Na heel wat slapeloze nachten riep Anna uiteindelijk haar kinderen bij zich in haar werkkamer en verzekerde hen dat het niet hun schuld was geweest. Ze vertelde Victoria en Ollie dat zij tweetjes de sleutel tot haar succes waren geweest en dat ze zeker wist dat de opwinding weer zou overwaaien. Toen gaf Anna hun allebei een zoen op hun wang en stuurde hen haar kantoor uit. Daarna hadden ze Anna nooit meer gezien.

6

Weg is mama

Toen Victoria de volgende ochtend wakker was geworden en had ontdekt dat Anna niet thuis was, maakte ze zich er niet druk over. Maar uur na uur verstreek, de nacht viel en het werd weer dag, en nog steeds hadden ze niets van haar gehoord. Na twee dagen werd Anna Staal officieel als vermist opgegeven.

De politie startte een grootscheepse zoektocht en ging de deuren langs. De buurtbewoners doorzochten verlaten velden en de bermen langs de weg, in lange rijen met de armen in elkaar gehaakt. David verscheen op het journaal en loofde een beloning uit voor degene die informatie had over de verblijfplaats van zijn vrouw. Omdat Anna zo beroemd was, raakte iedereen in de ban van het verhaal. Wat was er voor iets vreselijks gebeurd met de vrouw die wereldberoemd was geworden om haar moderne opvoedtechnieken?

De plaatselijke rechercheur Jack Rio kreeg de leiding over de zaak. Hij was een toegewijde man die zelfs bleef meewerken toen het Openbaar Ministerie de zaak overnam. Hij hielp het gezin bij de enorme hoeveelheid papierwerk, werd als eerste gebeld als ze dachten dat er een aanwijzing was gevonden, en was de laatste die toegaf dat ze op een dood spoor zaten. En dankzij Jacks eersteklas speurwerk ontdekten ze drie maanden later dat Anna niet was ontvoerd, of een afschuwelijk ongeluk had gehad. Wat bleek: ze had haar haar geverfd, een vals paspoort aangeschaft en een enkele vliegreis naar India geboekt…

Anna was zelf vertrokken.

Victoria had het eerst niet geloofd. Ondanks alle bewijzen weigerde ze te accepteren dat haar moeder hen zomaar had verlaten. Anna hield veel te veel van haar gezin. Ze had hard aan haar carrière gewerkt en zou niet zomaar alles opgeven. Victoria wist dat haar moeder niet perfect was, maar ergens klopte dit verhaal gewoon niet.

Op het gezin Staal na dacht helaas niemand er zo over. Toen de politie en het Openbaar Ministerie de zaak lieten vallen, nam niemand de opvoedboeken van Anna nog serieus. Haar bedrijf werd voor een schijntje verkocht en de mensen die ooit heel goed bevriend waren geweest met David en Anna verbraken het contact.

David was er kapot van en schaamde zich verschrikkelijk. Hij concludeerde dat Anna blijkbaar niet gevonden wilde worden en besloot om haar niet naar het andere eind van de wereld achterna te reizen en antwoorden te eisen. Hij vroeg zijn oude baan terug bij het boekhoudkantoor en deed zijn best om het normale leven weer op te pakken, samen met zijn kinderen.

In het begin was Victoria ontzettend boos geweest op haar moeder omdat ze hen in de steek had gelaten. Ze fantaseerde elke dag dat ze Anna zou opsporen en een verklaring zou eisen. Maar de echte, afgrijselijke feiten… de onweerlegbare waarheid waar Victoria na urenlang piekeren steeds weer op uitkwam, was dat het uiteindelijk allemaal háár schuld was geweest. Als Victoria die nacht gewoon op haar kamer was gebleven om woordjes te leren, dan had haar broer nu geen mank been gehad. Als ze niet naar die vreemde vrouw buiten op de stoep was gegaan, dan was haar moeder er nu nog geweest.

Op een nacht was Victoria ontwaakt uit een koortsachtige droom. Er was nog één plek die misschien naar Anna zou leiden… haar boek. En toen Victoria de bladzijden vol opvoedtips van *Wees het VOORBEELD* doorspitte, vond ze het antwoord. Voorbeeld zes: als alles verkeerd gaat, wees dan gewoon het voorbeeld.

Het leek haast alsof Victoria haar moeder hoorde, die het zinnetje in haar oor fluisterde. Het advies klonk raadselachtig,

maar ze snapte het precies. Anna's verdwijning was de ultieme test. Ze had Victoria altijd ingeprent dat ze alles kon bereiken wat ze maar wilde als ze de Voorbeeld-methode precies zou volgen. Door Victoria's toedoen was haar moeder vertrokken, en het enige wat ze nu wilde, was dat haar moeder veilig thuiskwam en alles weer normaal werd. Maar hoe dan?

Tijdens optredens en in interviews had Anna altijd geroepen dat je succesvol werd als je uitblonk op school en in het leven, en iedereen wist dat het Valedictus College voor Begaafde Individuen de meest prestigieuze middelbare school van het land was. Het deed er niet toe of je uit een familie met veel geld en invloed kwam, de toelatingseisen waren strenger dan bij welke andere school dan ook. Kinderen van het Valedictus werden later arts, advocaat, politicus, directeur, topsporter…

Victoria wist dat dit het antwoord was waar ze naar had gezocht. Als zij en Ollie op het Valedictus zouden worden toegelaten, zou dat het bewijs zijn dat de Voorbeeld-methode echt werkte. Iedereen die aan haar moeder twijfelde zou inzien dat je alles kon bereiken, als je je maar strikt hield aan het boek, zelfs bij grote tegenslagen. Anna's reputatie zou hersteld zijn en ze zou zich weer in het openbaar kunnen vertonen.

Diep vanbinnen besefte Victoria dat dit niet alles zou oplossen, maar ze moest iets doen. Als Ollie en zij zich voorbeeldig gedroegen, werden ze toegelaten op het Valedictus. En als ze werden toegelaten op het Valedictus, zou hun moeder terugkeren.

Om op te spugen

Het kostte Victoria geen moeite om de Voorbeelden uit haar moeders boek na te leven, maar haar broer was een ander verhaal. Door het ongeluk was niet alleen zijn been verwoest, maar ook zijn veelbelovende sportcarrière. Het jaar na hun moeders verdwijning ontspoorde Ollie langzaam maar zeker. Het was niet zo dat hij expres de etterbak wilde uithangen, maar het leek simpelweg alsof het hem niet meer boeide om zich voorbeeldig te gedragen. Om hen allebei op het Valedictus te krijgen stak Victoria elke vrije minuut en al haar energie in de missie om haar broer op het rechte pad te krijgen. Een 'goede broer of zus zijn' was namelijk een van de belangrijkste pilaren van de Voorbeeld-methode.

'De komende maanden moet je je op je allerbest gedragen, anders loopt mijn hele plan in de soep,' zei ze tegen Ollie toen ze vooraan in de schoolbus zaten, nog geen halfuur nadat hij de keuken bijna had laten afbranden. 'We kunnen geen hulp inschakelen om op het Valedictus te worden toegelaten. Niet van onze decaan, niet van onze bijlesleraren, en zéker niet van een oppas.'

SPLET! Victoria voelde de natte klodder van een spuugpropje achter haar oor. Dat kwam vast van Erik Rosendal, die twee stoelen achter haar zat, aan de andere kant van het gangpad. Ze was elke dag het doelwit van zijn kinderachtige pesterijen en zijn strak gemikte projectielen. Ze schoot het propje weg met duim en wijsvinger en negeerde hem ijskoud, maakte haar handen schoon met ontsmettingsgel en praatte verder tegen haar broertje.

'Begin anders met het uit je hoofd leren van de Tien Geboden

van Goed Gedrag: voldoende slapen, opruimen, schoolwerk doen, geen schermen en…' Pas op dat moment merkte ze dat Ollie met oortjes in op zijn telefoon zat te kijken en totaal niet naar haar luisterde. Geërgerd rukte ze een van zijn oortjes uit.

'Ollie! Hallo… Heb je gehoord wat ik tegen je zei?'

Haar broertje ontwaakte uit zijn trance. 'Wat? Ja. Natuurlijk,' antwoordde hij, maar bekende meteen: 'Ik bedoel, nee. Geen woord.'

'Wat zit je eigenlijk te kijken?' vroeg Victoria, en ze griste de telefoon uit zijn handen.

Het was een socialmedia-account van de popgroep KISSY!. Vier tienermeiden die hun matige talenten moesten verhullen met hun opvallende, individuele stijl, inclusief bijpassende haarkleur. Overal waar Victoria kwam, zag ze de vier met zelfvoldane smoeltjes ratelen over hun goedhartige daden. Blijkbaar was nu zelfs haar kleine broertje een slaafse volger geworden.

'Ik vind Izzie de leukste,' zei Ollie. 'Ze gaat al haar verdiende geld doneren aan bedreigde tijgers.'

'Die domme meidengroep interesseert me niet,' snauwde Victoria. 'Ik wil dat je naar me luistert.'

'Ja, ik luister,' zei hij, terwijl hij zijn oortje weer in deed. Victoria plukte het er weer uit; haar geduld begon echt op te raken.

'Wil je dat we een oppas krijgen die je geen seconde met rust laat totdat je eindexamen hebt gedaan? Wil je dat een volslagen vreemde zich komt bemoeien met je leven en in je kamer rondsnuffelt, waardoor je een gevangene in je eigen huis wordt?'

PETS! Victoria voelde dat er een tweede spuugpropje in haar haar landde en negeerde het. Ze hoorde hoe Erik en zijn irritante maatjes haar belachelijk maakten. Voordat Ollie zich kon omdraaien greep Victoria hem bij zijn schouder en gooide nog één keer alles in de strijd.

'Luister. Je hoeft je niet perfect te gedragen voor de rest van je leven, of voor de rest van het schooljaar, of zelfs voor de rest van de maand. Beloof me alleen dat je je vandaag gedraagt. Als een eerste stap. Klein beginnen. Voorbeeld drie: een berg beklim je stap voor stap. Dat is alles wat ik van je vraag.'

Ollie staarde haar met een plechtig gezicht aan en stak zijn rechterhand op.

'Ik beloof het…'

Als Victoria's moeder, een beroemde opvoedexpert, plots met de noorderzon vertrekt, weet Victoria zeker dat het háár schuld is. Dus doet ze het enige wat ze kan bedenken om haar moeder terug te krijgen: ze wordt de perfecte dochter. Ze volgt elke regel uit haar moeders opvoedboek. Allemaal.

Victoria's plan kan bijna niet mislukken. Maar dan belt er op een dag een enge man met bolhoed en aapje op zijn schouder aan. Hij stelt zich voor als meneer Gribus, de nieuwe oppas. Meneer Gribus blijkt niet alleen een belabberde oppas, hij heeft ook totaal andere ideeën over wat goed is dan Victoria. Voor zij en haar broertje Ollie beseffen wat er aan de hand is, hebben ze een onbetaalbaar Egyptisch museumstuk gestolen, een bizarre politieachtervolging overleefd, zich aangesloten bij een bende motorrijdende bibliothecaresses en een kussengevecht op leven en dood uitgevochten.

Is meneer Gribus de gevaarlijkste oppas van het heelal? Of is hij precies wie Victoria nodig heeft?

Als scenarioschrijver is **Matt Lieberman** verantwoordelijk voor o.a. Free Guy en de Addams Family. *De gevaarlijkste oppas van het heelal* is zijn eerste kinderboek. **Anne Douqué** vertaalde eerder onder andere *De griezels van hiernaast*, geïnspireerd op de boeken van Roald Dahl.

NUR 283
9 789029 737852
WWW.KOKBOEKENCENTRUM.NL